

Период који следи биће неизвесан и за раднике и за послодавце, јер ће - према оценама економских стручњака - многе компаније бити принуђене да отпусте раднике и затворе фирме због кризе изазване коронавирусом. ММФ прогнозира да би у Србији могло да буде затворено више од 140.000 радних места, а из привреде стиже апел да држава помогне новим пакетом мера који би обухватао укидање појединих парафикалних намета за фирме.

"Ход по танкој жици" и ризици никада већи да глобална економија склизне у рецесију са каквом се свет до сада није суочио. Задуживање, јавни дуг који у земљама широм света расте и животни стандард грађана који вртоглаво пада. Оптимизма за економску будућност мањка и у прогнозама међународних финансијских институција - ММФ поручује - "ситуација гора него што се очекивало".

Међународни монетарни фонд упозорио је да ће пад светска привреда због пандемије коронавируса бити већи него што се раније предвиђало - тачније за 4,9 одсто у овој години, у односу на три процента колико је раније пројектовано.

Буџетски дефицити биће продубљени, јер су владе, кажу у ММФ-у, потрошиле до сада скоро 11 хиљада милијарди долара у покушају да се негативне економске последице умање.

А прогнозе нису оптимистичније ни за Србију. ММФ каже да би у наредном периоду у Србији могло да се затвори између 140 и 160 хиљада радних места.

Производни и услужни сектор су најугроженији. Анализа коју је Мрежа за пословну подршку недавно урадила са привредницима показује да је у производном сектору 23 одсто фирми угрожено, а у услужном сектору још и више - чак 38 одсто компанија се једва бори за опстанак.

"Очекујемо да ће се у услужним делатностима 40.000 до 50.000 радних места угасити. Биће то најчешће микро и мале фирме - оне са једним, два, три запослена, нарочито оне које раде са иностранством. Чак и фирме у ИТ сектору имају проблема", тврди Драгољуб Рајић, координатор Мреже за пословну подршку.

Питање је да ли ће они који су добили државну помоћ моћи да и на даље остану са истим бројем запослених? У Асоцијацији малих и средњих предузећа - забринути, кажу: држава би морала да размотри још неке олакшице за предузетнике.

"Србија има 1.005 парафискалних намета - 140 милијарди динара иде по разним основама, да ли су чланарине у питању, да ли су обавезна плаћања Агенцијама, јавним државним установама... То је најбезболније да се уради одмах - да се направи мораторијум, они који могу да се укину у потпуности, а други да се смање на једну пристојну меру", каже Зоран Вујовић из Асоцијације малих и средњих предузећа.

"Нереално је очекивати да отпуштања неће бити" - каже за Н1 професор Економског факултета Лјубодраг Савић.

Државни пакет помоћи предузетницима је помогао да "одрже главу изнад воде", али Савић додаје је државна каса "тања".

"Не би ме изненадило да држава изађе са неким додатним пакетом, мада то има наравно неке друге апликације. Али, свеједно, када немате здрав бизнис, ако не можете самостално да изађете, ево шест месеци, на зелену грану, неће вам помоћи ни помоћ која је већа од постојеће. Државна каса Србије је прилично 'танка', ми немамо баш много могућности, поготово не да из неких текућих прихода обезбедимо значајна средства - све оно што смо до сада радили, ишло је из задуживања", изјавио је Савић.

Зато је јавни дуг порастао за две милијарде динара, иако је и са тим растом и даље испод 60 одсто БДП-а. Држава би требало обазривије са новцем - упозоравају економисти - јер, период неизвесности следи за све.

(Н1)